

Recension **Konst**

Finland sträcker på sig

I samband med 150-årsminnet av författaren Juhani Ahos födelse arrangeras tre utställningar som kastar ljus på Juhani Ahos ättlingar som blev framstående fotografer i flera led.

FOTO

Heikki Aho och Björn Soldan

Finland kallar – Aho & Soldan. Utställning på Ateneum till 4.9.

I Konsthallen visas sondottern **Claire Ahos** reklam- och modebilder medan Ateneum uppmärksammar författarens söner **Heikki Aho** och **Björn Soldan** som före och under krigsåren skapade den nya bilden av Finland.

I början av juni tillkommer ytterligare en utställning med Helsingforsmotiv av Aho & Soldan. Det handlar med andra ord om en bred satsning som kanske inte har så mycket med **Juhani Aho**, som ursprungligen hette **Johannes Brofeldt**, att skaffa men som i gengäld presenterar tre banbrytande fotografier från gångna decennier. Vardera utställningen formar sig till en återblick på de tider då Finland omformades till en modern stat.

Det är inte utan att båda utställningarna bjuder på en hel del nostalgi för den som har egna minnen från åren före och efter kriget. För yngre generationer berättar de om hur det var förr, då Finland blev fullvuxet. Heikki Aho och Björn Soldan var halvbröder och dessutom kusiner, eftersom deras mödrar var systers med varandra. 1925 grundade de bolaget Aho & Soldan som de drev tillsammans utan individuella förtecken. Alla deras filmer och fotografier är resultat av ett teamarbete i vilket bröderna kompletterade varandra.

I Bauhaus anda

Helt i tidens anda bär deras fotointryck av montagefilmen och Bauhaus experimentella anda. Typiskt för deras fotosyn är djärva, oväntade bildvinklar, snabba klipp och mycket närbilder. Största delen av deras produktion var beställningsverk i

form av reklam- och propagandafilmer som gjordes för att främja turismen och industrin och som distribuerades internationellt av utrikesministeriet. Under krigsåren var de ägnade åt att presentera vårt land i ett heroiskt förklarande ljus.

Utställningen på Ateneum presenterar en mängd foton i svartvitt och ett antal filmsnuttar som visar olika sidor av vårt land, men också av upphovsmännen Aho & Soldan. Hela utställningen präglas av en visionär nybyggaranda där man ständigt kommer med nya infall och påhitt som ger fotografiet och filmen en modern och dynamisk prägel. Det moderna och tidsenliga mediet var filmen som aldrig upphörde att inspirera och ge nya lösningar. Filmerna i sin tur gav upphov till en mängd stillbilder som bröderna senare nyttjade i ett stort antal böcker kring framför allt turism i Finland som trycktes upp på flera språk.

Man distribuerade också sina foton till våra många veckotidningar som vid den här tiden upplevde ett ungdomligt uppsving och krävde attraktiva illustrationer för otaliga reportage i olika ämnen. För det ändamålet färdades bröderna Aho och Soldan över hela Finland, från skärgården till Lappland och Karelen där de filmade och fotograferade allt som var värt att ses. Deras bildreportage var i det närmaste heltäckande men samtidigt också konstnärligt oklanderliga. De sökte sin inspiration i den moderna industrin, i arkitekturen men också i landskapets hisnande vackra panoraman.

Film för hela världen

De tidigaste filmerna från början av trettioalet var stumfilmer som ackompanjerades av musik, senare följde ljudfilmer som prisade Finlands vackra natur, sevärdheter och moderna livsstil. Filmerna på flera

"Typiskt för deras fotosyn är djärva, oväntade bildvinklar, snabba klipp och mycket närbilder."

språk lockade turister till vårt land och gav i form av filmjournaler på våra biografer vår egen publik anledning att bekanta sig med vårt land. Under hela kriget fortsatte bröderna sitt arbete som fotografer, Aho i informationskompaniet och Soldan på hemmafronten. Filmen *Finland kallar*, som gett sitt namn åt utställningen, visades också på världsutställningen i New York 1939–40. Filmen slutar med bilder av de ryska bombräderna under vinterkriget.

Dan Sundell

044 783 5757, dan.sundell@hbl.fi

↑ EFTER ETT STÖRTREGN. Ett Helsingforsmotiv från 1937.

← NAZISYMPATISÖRER PÅ GATAN. En tidsbild från 1941. AHO SOLDAN

Noterat **Kultur & nöje**

Fyra finländare tävlar om Carnegie

Stig Baumgartner, Heikki Marila, Jarmo Mäkilä och Heli Rekola är de finländare som tillsammans med tretton konstnärer från det övriga Norden tävlar om Carnegie Art Award 2012. 127 konstnärer var nominerade till priset som är ett av världens största konstpris. Från och med i år har urvalsprocessen skärpts. Färre konstnärer får delta i den stora Carnegieutställningen men de som deltar är representerade med fler verk. Årets pristagare offentliggörs i augusti. **HBL**

Human League till Flow

Brittiska new wave-legenden **The Human League**, experimentella rockbandet **The Battles**, **Jamie Woo** samt **Alexis Taylors** senaste projekt **About Group** är de nya namn till årets Flowfestival som nu har publicerats. Inhemska nya namn på Flow är **Delay Trees**, **Minä ja Ville Ahonen**, **Non Person**, **Renaissance Man** och **We Love Helsinki**.

Flow arrangeras 12–14 augusti. Endags- och tvådagarsbiljetterna kom till försäljning i går. **HBL**

BESÖK HERTONÄS GÅRD

Hertonäs gårds museum är öppet för allmänheten varje söndag kl. 12–14 från maj till och med september. Guidad tur omfattande också Knusbacka gård börjar kl. 14. Även enligt överenskommelse 09-789 874.

HERTONÄS GÅRDS MUSEUM ■ BORGBYGGARVÄGEN 12 HFRS
WWW.HERTONASGARD.FI